

УДК 351.7+614.8

С. О. Гур'єв,
д. мед. н., професор, заступник директора, Державний заклад "Український науково-практичний центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф МОЗ України"
 М. Д. Близнюк,
заступник директора, Державний заклад "Український науково-практичний центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф МОЗ України"
 П. Б. Волянський,
к. м. н., доцент, доцент кафедри державної служби, менеджменту та навчання за міжнародними проектами, Інститут державного управління у сфері цивільного захисту
 Г. Г. Роцін,
д. мед. н., професор, завідувач кафедри медицини катастроф, Національна медична академія післядипломної освіти імені П.А. Шупика
 М. М. Михайловський,
к. т. н., доцент, провідний науковий співробітник, Державний заклад "Український науково-практичний центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф МОЗ України"
 А. В. Терент'єва,
д. держ. у., старший науковий співробітник, завідувач кафедри державної служби, менеджменту та навчання за міжнародними проектами, Інститут державного управління у сфері цивільного захисту

НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ФУНКЦІОНУВАННЯ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ СЛУЖБ МЕДИЦИНИ КАТАСТРОФ НА ПЕРШОМУ ЕТАПІ РЕФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ МЕДИЧНОГО ЗАХИСТУ

S. O. Guriev,
Doctor of Medicine, Professor, Chief Assistant of State Union "Ukrainian scientific and practical center of emergency medical aid and disaster medicine, Ministry of Public health of Ukraine"
 M. D. Blyzniuk,
Chief Assistant of State Union "Ukrainian scientific and practical center of emergency medical aid and disaster medicine, Ministry of Public health of Ukraine"
 P. B. Volyanskiy,
Candidate of Medical Science, Associate Professor, Associate Professor of Dept. of public service, management and international projects, Institute of public administration of sphere of civil protection
 G. G. Rostchin,
Doctor of Medicine, Professor, Chief of Dept. disaster medicine, national Academy of Post-Graduate Education named by P.L. Shupik
 M. M. Mykhailoskyi,
Candidate of Technical Science, Associate Professor, leading researcher of State Union "Ukrainian scientific and practical center of emergency medical aid and disaster medicine, Ministry of Public health of Ukraine".
 A. V. Terentieva,
Doctor of Public Administration, Senior Researcher, Chief of Dept. of public service, management and international projects, Institute of public administration of sphere of civil protection.

LEGISLATIVE REGULATION OF THE TERRITORIAL SERVICES OF DISASTER MEDICINE AT THE FIRST STAGE OF REFORM OF PUBLIC HEALTH

Наведено результати аналізу нормативно-правового забезпечення функціонування медицини катастроф територіального рівня на першому етапі впровадження Кодексу України про цивільний захист і Закону України "Про екстрену медичну допомогу".

In the article was described the analysis of law service developing of disaster medicine at the region level in first stage of providing the Codex of Civil Protection and Law of Ukraine "For Emergency Medical Aid".

Ключові слова: медицина катастроф, екстрена медична допомога, територіальні центри екстреної медичної допомоги та медицини катастроф, реформування, постраждали, надзвичайна ситуація.

Key words: disaster medicine, emergency medical aid, reform, affected, emergency.

ВСТУП

У зв'язку з прийняттям останнім часом низки законодавчих актів у сфері цивільного захисту та охорони здоров'я існує нагальна проблема взаємоузгодження щодо нормативно-правового регулювання функціонування територіальних служб медицини катастроф на першому етапі реформування системи медичного захисту.

МЕТА СТАТТІ

Метою цієї публікації є висвітлення суперечностей чинного законодавства України, яке регулює функціонування медичного захисту постраждалих внаслідок надзвичайних ситуацій (НС) у межах єдиної державної системи цивільного захисту.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ

Важливою особливістю розвитку суспільства і цивілізації в другій половині ХХ та на початку ХХІ століття є підвищення ризику наслідків несподіваних стихійних, техногенних катастроф, соціальних конфліктів, локальних військових конфліктів та терористичних актів (далі НС) для континентів, держав, регіонів та кожної людини. У світі стали звичними терміни "Захист населення і територій від НС природного, техногенного та соціального характеру" та його складова "Медичний захист населення", що включає екстрену медичну допомогу постраждалому населенню та рятувальникам, яка стає основним завданням нового напрямку діяльності галузі охорони здоров'я "медицини катастроф".

Згідно з проведеним аналізом стану реформування галузі охорони здоров'я відбувається на тлі зростання впливу екологічних, техногенних, соціальних і воєнних факторів на сферу цивільного захисту населення і територій від НС останні роки спостерігається інтенсифікація законотворчої діяльності Верховної Ради України, що призвело до кардинальної зміни правових основ функціонування медицини катастроф України.

До найбільш важливих правових актів у цих напрямках, прийнятих в останні роки, слід віднести: Закони України "Про порядок проведення реформування системи охорони здоров'я у Вінницькій, Дніпропетровській, Донецькій областях та місті Києві" від 07.07.2011 р. №36 12-VI [1], "Про внесення змін до основ законодавства України про охорону здоров'я щодо удосконалення надання медичної допомоги" від 07.07.2011 р. № 36 11-VI, "Про систему екстреної допомоги населенню за єдиним телефонним номером 112" від 13.03.2012 р. № 4499, "Про екстрену медичну допомогу" від 05.07.2012 р. №5081-VI [2], Кодекс цивільного захисту України, від 02.10.2012 р. № 5403-VI [3], "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо діяльності Міністерства внутрішніх справ України, Міністерства надзвичайних ситуацій України, Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України, інших центральних органів виконавчої влади, діяльність яких спрямовується та координується через відповідних міністрів" від 16.10.2012 р. № 5459-17 [4], Укази Президента України № 402/2011 від 06.04.2011 р. №402/2011 "Про Положення про Міністерство надзвичайних ситуацій України", № 467/2011 від 13.04.2011 р. "Про Положення про Міністерство охорони здоров'я України", Указ Президента України від 24.12.2012 р. № 726/2012 "Про деякі заходи з оптимізації системи Центральних органів виконавчої влади" [5], згідно з яким було утворено Державну службу України з надзвичайних ситуацій (ДСНС України) шляхом реорганізації Міністерства надзвичайних ситуацій України та Державної інспекції техногенної безпеки України.

Після отримання Україною незалежності в державі почався процес напрацювання Концепції створення єдиної державної системи запобігання і реагування на аварії, катастрофи та інші НС, яка була затверджена Постановою Кабінету Міністрів України від 07.07.1995 р. № 501 та доопрацьована і остаточно затверджена Указом Президента України від 26.03.1999 р. № 1005/96 [6].

За Дорученням Президента України від 07.10.1996 р. № 462/247 1-1 як складова сил захисту населення та територій від НС згідно з Постановою Кабінету Міністрів України від 14.04.1997 р. № 343 "Про утворення Державної служби медицини катастроф" [7] була утворена Державна служба медицини катастроф (ДСМК), до складу якої ввійшли медичні сили і засоби та лікувальні заклади центрального та територіального рівня незалежно від виду діяльності та галузевої належності, а організа-

ційно-методичне керівництво було покладено на МОЗ України. Цією ж Постановою були затверджені "Положення про координаційні комісії" та "Положення про Державну службу медицини катастроф". Після створення правовий статус ДСМК був сформульований та закріплений Законами України "Про аварійно-рятувальні служби" та "Про захист населення і територій від надзвичайних ситуацій технічного та природного характеру" [8]. У ст. 13 Закону України "Про захист населення і територій від надзвичайних ситуацій технічного та природного характеру" було дане наступне визначення ДСМК: "Для надання безоплатної медичної допомоги постраждалим від НС техногенного та природного характеру громадянам, рятувальникам та особам, які беруть участь у ліквідації НС техногенного та природного характеру, діє Державна служба медицини катастроф, як особливий вид державних аварійно-рятувальних служб". ДСМК було розбудовано на двох рівнях: центральному та регіональному.

У 2012 р. був прийнятий Закон України "Про екстрену медичну допомогу" [2], який в ст. 16 п. 8 та п. 9 (непрямо) ліквідує центральний рівень ДСМК та поняття ДСМК взагалі, замінюючи їх поняттями "Служб медицини катастроф територіальних центрів екстреної медичної допомоги та медицини катастроф" і вводить ці новації відповідно в правках до Законів України "Про аварійно-рятувальні служби" та "Про захист населення і територій від надзвичайних ситуацій технічного та природного характеру".

Верховною Радою у жовтні 2012 р. був прийнятий Кодекс цивільного захисту України [3], ст. 22 та ст. 36 якого підтверджують припинення існування поняття ДСМК у правовому просторі України, вводять поняття Служб медицини катастроф, причому у ст. 22 Кодексу йдеться про "служби медицини катастроф, які діють у складі центрів екстреної медичної допомоги та медицини катастроф системи екстреної медичної допомоги, що створюються органами влади АР Крим, областей, міст Києва та Севастополя", а у ст. 36 про "службу медицини катастроф, керівництво якою здійснює центральний орган виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я (тобто МОЗ України)", а саме служба, яка відповідна центральному рівню ДСМК. На жаль, офіційна концепція таких змін в правовому полі існування медицини катастроф та їх причин фахівцями з медицини катастроф та науковою спільнотою широко не обговорювалась.

Час вводу в дію прийнятих в 2012 р. Кодексу цивільного захисту України і Закону України "Про екстрену медичну допомогу" не збігається, що дає можливість фахівцям, які несуть відповідальність за розробку нормативно-правових актів для впровадження законів в дію, виокремити три періоди підготовки нормативних актів.

Термін, коли набирає чинності Закон України "Про екстрену медичну допомогу" (01.01.2012 р.), можна вважати початком першого періоду реформування правових основ структури та функціонування служб медицини катастроф. Цей період закінчується 01.07.2013 р., коли набирає чинності Кодекс цивільного захисту України, починається другий період впровадження, який закінчується, на наш погляд, 01.01.2015 р., коли буде дана комплексна оцінка результатам впровадження всіх змін правових основ реформування служби медицини катастроф (СМК) у пілотних регіонах і практика впровадження окремих новацій законів в життя знайде підтримку, або не буде сприйнята суспільством.

До початку першого періоду за ініціативою МОЗ України була напрацьована певна нормативно-правова база щодо реалізації новацій Закону України "Про ек-

стрену медичну допомогу" і підготовані такі основні документи:

— Постанови Кабінету Міністрів України від 21.11.2012 р. № 1116 "Про затвердження Типового положення про Центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф" [9], від 21.11.2012 р. № 1114 "Про затвердження Типового положення про бригаду екстреної (швидкої) медичної допомоги", від 21.11.2012 р. № 1115 "Про затвердження Порядку підготовки та підвищення кваліфікації осіб, які зобов'язані надавати домедичну допомогу" [10], від 21.11.2012 р. № 1112 "Про затвердження Типового положення про станцію екстреної (швидкої) медичної допомоги", від 21.11.2012 р. № 1118 "Про затвердження Порядку інформування бригад екстреної (швидкої) медичної допомоги про виклик екстреної медичної допомоги та їх направлення на місце подій", від 21.11.2012 р. № 1119 "Про норматив прибуття бригад екстреної (швидкої) медичної допомоги на місце події" [11], від 21.11.2012 р. № 1120 "Про соціальні пільги та гарантії медичних працівників системи екстреної медичної допомоги, залучених до ліквідації медико-санітарних наслідків надзвичайних ситуацій" [12], від 21.11.2012 р. № 1121 "Про затвердження Порядку взаємодії закладів охорони здоров'я, що входять до системи екстреної медичної допомоги, з аварійно-рятувальними службами та підрозділами центральних та інших органів виконавчої влади, органів влади Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування під час виникнення надзвичайних ситуацій та ліквідації їх наслідків" [13], Розпорядження Кабінету Міністрів України від 21.11.2012 р. № 978-р "Про забезпечення системи екстреної медичної допомоги телекомунікаційним ресурсом" [14];

— накази Міністерства охорони здоров'я України від 07.12.2012 р. № 1016 "Про внесення змін до наказу МОЗ України від 01.06.2009 р. № 370"; від 07.12.2012 р. № 1017 "Про затвердження примірних штатних нормативів центру екстреної медичної допомоги та медицини катастроф" [16]; від 07.12.2012 р. № 1018 "Про медичне забезпечення центрів екстреної медичної допомоги та медицини катастроф" [15]; від 07.12.2012 р. № 1019 "Про відділення поповнення центру ЕМД та МК"; від 07.12.2012 р. № 1020 "Про внесення змін до наказу МОЗ України від 29.08.2008 р. № 500".

Одним із перших відповідальних кроків реалізації вимог Закону України "Про екстрену медичну допомогу" є створення принципово нової мережі закладів територіальної системи екстреної медичної допомоги — територіальних центрів екстреної медичної допомоги та медицини катастроф (ТЦЕМД та МК), які повинні відповідати вимогам ст. 7 Закону України "Про екстрену медичну допомогу" та Постанови Кабінету Міністрів України від 21.11.2012 р. № 1116 "Про затвердження Типового положення про Центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф". Це завдання покладається на Раду міністрів АР Крим, обласні, Київську та Севастопольську міські державні адміністрації. Хоча прямо в Законі це не декларується, але передбачається, що для створення цих закладів буде використана існуюча мережа ТЦЕМД та МК, створена в межах структури ліквідованої даним Законом ДСМК України, а саме її територіального рівня.

Якщо порівняти затвержене Постановою Кабінету Міністрів України від 21.11.2012 р. № 1116 Типове положення про Центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф [9] із затвердженим наказом МОЗ України від 26.10.2001 р. № 429 Примірним статутом територіального центру екстреної медичної допомоги [17] та відповідними для діючих територіальних центрів розділами затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 11.07.2001 р. № 827 Положення про ДСМК [18], слід

відмітити, що основні завдання новоствореного центру щодо надання екстреної медичної допомоги (ЕМД) постраждалим під час ліквідації наслідків НС майже в повному обсязі містяться в новому типовому положенні, при цьому зазначається, що ці функції повинні виконуватися як в повсякденних умовах, так і під час особливого періоду, що принципово підвищує якість нового документа та накладає певні обов'язки щодо реалізації цих функцій.

Відмічаючи позитивні риси нового документа, на жаль, слід констатувати, що питання структурного, організаційного та штатного, забезпечення виконання реалізації багатьох функцій типовим положенням не конкретизуються і покладаються на розсуд виконавців відомчих нормативних документів та майбутнього діючого Положення (Статуту) про СМК. Крім того, в Типовому Положенні нічого не сказано про створення у складі ТЦЕМД та МК служб медицини катастроф, що конкретно передбачено вимогами ст. 16 п. 86 Закону України "Про екстрену медичну допомогу" та п. 9 і п. 10 ст. 23 Кодексу цивільного захисту України. На наш погляд, даний документ значно виграв би, якщо б містив завдання щодо створення мобільних медичних формувань СМК та системи підготовки, атестування та ведення реєстру медичних працівників-рятувальників, що входять до складу цих формувань.

На виконання вимог Закону України "Про екстрену медичну допомогу" наказом МОЗ України від 7.12.2012 року № 1018 "Про затвердження примірних штатних нормативів центру екстреної медичної допомоги та медицини катастроф" передбачені примірні штатні нормативи, які, в основному, дозволяють виконувати перелічені в типовому положенні завдання ТЦЕМД та МК щодо організації надання ЕМД при НС.

Так, у штатних нормативах передбачена посада заступника директора центру з оперативної роботи, медицини катастроф та цивільного захисту населення — керівника служби медицини катастроф, виділені в окремі підрозділи — відділ територіальної підсистеми в межах Урядової аналітично-інформаційної системи з питань надзвичайних ситуацій (УІАС НС), навчально-тренувальний відділ, відділ медицини катастроф ТЦЕМД та МК, в складі якого окремо визначена оперативно-штабна бригада НС.

Наказом МОЗ України від 07.12.2012 р. № 1019 "Про медичне забезпечення центрів екстреної медичної допомоги та медицини катастроф" затверджені примірні положення про порядок забезпечення структурних підрозділів ТЦЕМД та МК лікарськими засобами та виробами медичного призначення; про відділення поповнення ТЦЕМД та МК; про експедиційну бригаду та порядок перевезення лікарських та дезінфекційних засобів, виробів медичного призначення та документації в структурні підрозділи ТЦЕМД та МК; про аварійний резерв лікарських засобів та виробів медичного призначення у підрозділах ТЦЕМД та МК. Реалізація цих положень дозволить якісно покращити організацію медичного забезпечення підрозділів та мобільних медичних формувань СМК.

У нормативній частині наказу МОЗ України від 07.12.2012 р. № 1019 (мабуть помилково) йде посилення "на виконання абз. 8 ч. 2 ст. 6 Закону України "Про екстрену медичну допомогу", який до повноважень МОЗ відносить "визначення єдиної кваліфікаційної вимоги до медичних та інших працівників закладів охорони здоров'я системи ЕМД та їх структурних одиниць".

Крім того наказом МОЗ України від 07.12.2012 р. № 1020 "Про внесення змін до наказу МОЗ України від 29.08.2008 р. № 500" внесені певні корективи до нормативних положень, що регламентують структуру та функціонування окремих закладів, підрозділів та ланок ТЦЕМД та МК. Усі перелічені нормативні акти містять ті ж недо-

ліки, що і Типове положення про Центр ЕМД та МК, основним з яких є відсутність навіть згадок про службу медицини катастроф ТЦЕМД та МК, як сукупності організаційно об'єднаних органів управління, сил і засобів СМК ТЦ ЕМД та МК, як це зазначено в ст. 2 п. 1 Кодексу цивільного захисту України. Відсутні прямі положення про ліквідацію ДСМК і створення СМК у складі ТЦ ЕМД та МК.

Тому фахівцями ДЗ "УНПЦЕМД та МК МОЗ України" розроблено і запропоновано для затвердження низку нормативних документів.

Проект Постанови Кабінету Міністрів України "Про реорганізацію Державної служби медицини катастроф і створення Служби медицини катастроф МОЗ України та Служб медицини катастроф територіальних центрів екстреної медичної допомоги та медицини катастроф", в якому пропонується наголосити про втрату чинності Постанови Кабінету Міністрів України від 14.04.1997 р. № 343 "Про утворення державної служби медицини катастроф" та від 11.07.2001 р. № 827 "Про затвердження Положення про Державну службу медицини катастроф", реорганізувати ДСМК і створити Службу медицини катастроф МОЗ України та служби медицини катастроф ТЦЕМД та МК з відповідним затвердженням МОЗ України типових положень про ці служби.

Враховуючи, що постановами, що мають бути скасованими, був утворений УНПЦ ЕМД та МК, який мав функції головного науково-практичного закладу ДСМК, планується реорганізувати в науково-дослідну установу проблем ЕМД та МК з підпорядкуванням МОЗ України та надати повноваження головного науково-практичного закладу ЕМД та МК, поклавши на нього науково-дослідне та методичне забезпечення розбудови і функціонування єдиної системи ЕМД та СМК МОЗ України.

Проект типового положення про Службу медицини катастроф ТЦ ЕМД та МК (далі Служба) визначає Службу, як особливий вид регіональної спеціалізованої аварійно-рятувальної медичної служби ТЦ ЕМД та МК, основним завданням якої є пошук і рятування людей на уражених об'єктах і територіях та надання невідкладної безоплатної медичної допомоги постраждалим від НС техногенного, природного, воєнного та соціального характеру населенню та рятувальникам і особам, які беруть участь у ліквідації наслідків НС на місці події та під час евакуації до лікувальних закладів у повсякденний період та за умов особливого періоду.

Організаційно-методичне забезпечення діяльності Служби здійснює ТЦ ЕМД та МК органу виконавчої влади, який утворив Службу. Координацію діяльності Служби у разі виникнення надзвичайних ситуацій згідно із законодавством здійснює МОЗ України. Служба утворюється Радою міністрів АР Крим, обласними, Київською та Севастопольською міськими держадміністраціями у формі підрозділу чи юридичної особи.

До складу Служби мають входити керівник служби, підрозділи управління службою в повсякденних умовах та за умов НС, медичні сили і засоби, комунальні лікувально-профілактичні заклади, розміщені на території заклади іншої галузевої належності (за згодою центральних органів управління відомств), затверджені Радою Міністрів АР Крим, держаними адміністраціями областей, міст Києва та Севастополя та приватної форми власності (за згодою власників).

До медичних сил, засобів та лікувально-профілактичних закладів Служби належать науково-дослідні медичні установи, лікувально-профілактичні заклади, які утворюють і утримують мобільні медичні формування та розгортають додатковий ліжковий фонд для надання ЕМД постраждалим від НС.

Керівників служб пропонується призначати на посаду та звільняти з посади відповідно Міністерством охорони здоров'я АР Крим, органом управління охороною здоров'я обласних державних адміністрацій та міських Київської та Севастопольської держадміністрацій за поданням керівника ТЦ ЕМД та МК. До медичних формувань Служби віднесені медичні мобільні загоны, медичні бригади постійної готовності першої черги (для надання ЕМД у зоні НС та за її межами), бригади екстреної (швидкої) медичної допомоги (для надання ЕМД за межами зони НС), спеціалізовані медичні бригади постійної готовності другої черги. Типові положення про формування Служби повинні затверджуватись МОЗ України. Особовий склад (медичні та немедичні працівники) мобільних медичних формувань Служби комплектуються на засадах невоєнізованих формувань за контрактами, мають відповідний рівень підготовки для надання ЕМД у разі виникнення НС і станом здоров'я для надання допомоги в зоні НС. Усі мобільні медичні формування та їх особовий склад підлягають обов'язковій атестації, сертифікації та внесенню до Реєстру рятувальних служб і формувань.

Слід відмітити, що, враховуючи різноманіття регіонів України, значні відмінності між адміністративними територіями щодо чисельності населення, площі, рівня техногенної безпеки від інфраструктури промисловості та природних умов в проектах нормативних документів передбачається, що при створенні мобільних формувань повинні враховуватись рівень техногенної, природної та соціальної безпеки території від різних видів НС, фінансові можливості регіонів, чисельність населення.

Мобільний медичний загін територіального рівня (ММЗТР) має створюватись залежно від рівня техногенної, природної та соціальної безпеки в регіоні при наявності відповідних асигнувань за погодженням з МОЗ України та Державної служби України з надзвичайних ситуацій. Організаційно-функціональна структура ММЗ ТР визначається з урахуванням найбільших імовірних ризиків НС для населення регіону.

Бригади постійної готовності першої черги комплектуються за контрактом зі складу бригад екстреної (швидкої) медичної допомоги, атестованих, сертифікованих та занесених до реєстру медиків-рятувальників. Кількість бригад визначається залежно від рівня техногенної, природної та соціальної безпеки в регіоні при наявності відповідних асигнувань за погодженням з МОЗ України та Державною службою України з надзвичайних ситуацій, але не може перевищувати 20% від кількості бригад станцій ШМД ТЦ ЕМД та МК.

Спеціалізовані бригади постійної готовності другої черги, які, як правило, створюються для підсилення розгортання спеціалізованої госпітальної бази лікувальних закладів на другому етапі медичної евакуації в стаціонарних або мобільних лікувальних установах, рівень надання даного виду спеціалізованої медичної допомоги яких не забезпечується рівнем підготовки медичного персоналу та наявним оснащенням, а також для підвищення якості медичного сортування постраждалих у зоні НС.

Для цього на базі кращих лікувальних закладів регіону створюються додатково до передбачених нормативами штатами закладу за рахунок Центру посади цілодобового поста бригад вузького профілю залежно від спеціалізації у складі 3—5 медиків-рятувальників та оперативні запаси необхідного медичного обладнання та медикаментів. Кількість і профіль бригад визначається залежно від рівня техногенної, природної та соціальної безпеки в регіоні при наявності відповідних асигнувань за погодженням з МОЗ України та Державною службою України з надзвичайних ситуацій, але не може перевищува-

ти норматив — 1 спеціалізована бригада на 200—400 тис. населення.

ВИСНОВКИ

Нормативно-правове регулювання розбудови структури та функціонування служб медицини катастроф ТЦЕМД та МК, яке має унормувати функціонування служб медицини катастроф ТЦЕМД та МК, виходячи з різних термінів набрання чинності законодавчих актів та надбаний досвід широкомасштабного експерименту реформування галузі охорони здоров'я в пілотних регіонах — передбачає певну етапність.

Перший етап з 01.01.2013 р. до 01.07.2013 р. від набрання чинності Закону України "Про екстрену медичну допомогу" до набрання чинності Кодексу цивільного захисту України.

Другий етап з 01.07.2013 р. до 01.01.2015 р. від набрання чинності Кодексу цивільного захисту України до завершення експерименту реформування галузі охорони здоров'я в пілотних регіонах.

Третій період з 01.01.2011 р. — період коригування нормативно-правових актів з урахуванням результатів досвіду експерименту реформування галузі охорони здоров'я в пілотних регіонів.

Особливості нормативно-правового забезпечення на першому етапі та потреба коригування документів на наступних етапах зумовлені як певними розбіжностями в окремих статтях законів, так і відсутністю до 01.07.2013 р. усіх підзаконних нормативно-правових актів щодо впровадження в практику вимог Кодексу цивільного захисту України, що впливають безпосередньо на структуру та функціонування всіх складових сил цивільного захисту, до яких входять і служби медицини катастроф ТЦЕМД та МК.

Література:

1. Закон України "Про порядок проведення реформування системи охорони здоров'я у Вінницькій, Дніпропетровській, Донецькій областях та місті Києві" від 07.07.2011 р. № 3612-VI. — Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3612-17/print1360003604244711>
2. Закон України "Про екстрену медичну допомогу" від 05.07.2012 р. № 5081-VI. — Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/5081-17/print1360003604244711>
3. Кодекс цивільного захисту України, від 02.10.2012 р. № 5403-VI. — Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/5403-17/print1360003604244711>
4. Закон України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо діяльності Міністерства внутрішніх справ України, Міністерства надзвичайних ситуацій України, Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України, інших центральних органів виконавчої влади, діяльність яких спрямовується та координується через відповідних міністрів" від 16.10.2012 р. № 5459-17. — Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/5459-17/print1360003604244711>
5. Указ Президента України "Про деякі заходи з оптимізації системи Центральних органів виконавчої влади" від 24.12.2012 р. № 726/2012. — Режим доступу: <http://www.president.gov.ua/documents/15236.html>
6. Постанова Кабінету Міністрів України "Концепція створення єдиної державної системи запобігання і реагування на аварії, катастрофи та інші надзвичайні ситуації" від 07.07.1995р. № 501. — Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/501-95-%D0%BF/print1360003604244711>

7. Постанова Кабінету Міністрів України "Про утворення Державної служби медицини катастроф" від 14.04.1997 р. № 343. — Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/343-97-%D0%BF/print1360003604244711>

8. Закон України "Про захист населення і територій від надзвичайних ситуацій технічного та природного характеру" від 08.06.2000 р. № 1809-III. — Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1809-14/print1360003604244711>

9. Постанова Кабінету Міністрів України "Про затвердження Типового положення про Центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф" від 21.11.2012 р. № 1116. — Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1116-2012-%D0%BF/print1360003604244711>

10. Постанова Кабінету Міністрів України "Про затвердження Порядку підготовки та підвищення кваліфікації осіб, які зобов'язані надавати домедичну допомогу" від 21.11.2012 р. № 1115. — <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1115-2012-%D0%BF/print1360003604244711>

11. Постанова Кабінету Міністрів України "Про норматив прибуття бригаад екстреної (швидкої) медичної допомоги на місце події" від 21.11.2012 р. № 1119. — Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1119-2012-%D0%BF/print1360003604244711>

12. Постанова Кабінету Міністрів України "Про соціальні пільги та гарантії медичних працівників системи екстреної медичної допомоги, залучених до ліквідації медико-санітарних наслідків надзвичайних ситуацій" від 21.11.2012 р. № 1120. — Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1120-2012-%D0%BF/print1360003604244711>

13. Постанова Кабінету Міністрів України "Про затвердження Порядку взаємодії закладів охорони здоров'я, що входять до системи екстреної медичної допомоги, з аварійно-рятувальними службами та підрозділами центральних та інших органів виконавчої влади, органів влади Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування під час виникнення надзвичайних ситуацій та ліквідації їх наслідків" від 21.11.2012 р. № 1121. — Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1121-2012-%D0%BF/print1360003604244711>

14. Розпорядження Кабінету Міністрів України "Про забезпечення системи екстреної медичної допомоги телекомунікаційним ресурсом" від 21.11.2012 р. № 978-р. — Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/978-2012-%D1%80/print1360003604244711>

15. Наказ Міністерства охорони здоров'я України "Про затвердження примірних штатних нормативів центру екстреної медичної допомоги та медицини катастроф" від 07.12.2012р. № 1017. — Режим доступу: http://www.moz.gov.ua/ua/print/dn_20121207_1017.html

16. Наказ Міністерства охорони здоров'я України "Про медичне забезпечення центрів екстреної медичної допомоги та медицини катастроф" від 07.12.2012 р. № 1018. — Режим доступу: http://www.moz.gov.ua/ua/print/dn_20121207_1018.html

17. Наказ Міністерства охорони здоров'я України "Про затвердження Примірного статуту територіального центру екстреної медичної допомоги" від 26.10.2001 р. № 429. — Режим доступу: <http://uazakon.com/document/spart23/inx23303.htm>

18. Постанова Кабінету Міністрів України "Про затвердження Положення про Державну службу медицини катастроф" від 11.07.2001 р. № 827. — Режим доступу: <http://zakon.nau.ua/doc/?uid=1050.776.0>

Стаття надійшла до редакції 08.04.2013 р.